

DE KWESTIE

Wordt 2023 eindelijk een beter jaar?

Albert Jan van Soelen
FOTO: DIRKJAN DAVIDS

Alle gelukwensen rond de vorige jaarwisseling ten spijt zal het woord crisis niet zo vaak zijn gevallen als in 2022. Weliswaar ging Nederland weer van het slot na de coronamaatregelen, maar de klappen die mens en samenleving te verwerken kregen op tal van maatschappelijke, politieke, economische en intermenselijke terreinen waren en zijn niet mals. Hoog tijd om dit oorlogsjaar vaarwel te zeggen; tijd voor voorspoed. Wordt 2023 dan eindelijk een beter jaar? Albert Jan van Soelen en Adjiedj Bakas richten hun blik op de nabije toekomst.

Politieke implosie hangt in de lucht

Als de afgelopen jaren iets hebben blootgelegd, dan is het wel dat we vaart moeten gaan maken met het wijzigen van ons politieke systeem. Het feit dat volgens een recente opiniepeiling de niet-bestaande partij van Pieter Omtzigt de grootste zou worden, geeft te denken. Steeds meer burgers herkennen zich niet meer in de koers van de bestaande politieke elite.

Kort gezegd bestaat die koers hieruit, dat onze landelijke politici een relatief kleine groep EU-machthebbers vrij spel geven bij zaken die er echt toe doen. Onderwerpen die voor burgers ingrijpende gevolgen hebben worden aldus vanuit de EU steeds strakker gereguleerd. Aan die gang van zaken kleven twee principiële nadelen. Allereerst: EU-leiders worden niet democratisch gekozen. Verder: de regels die zij over ons uitstorten zijn staatsrechtelijk wél van hogere orde dan nationale wetgeving. Praktisch leidt dit ertoe dat de manoeuvreerruimte van landelijke politici steeds kleiner wordt. 'Het mag niet van Brussel' is nu in veel discussies het winnende argument. Soms nog aangevuld met 'het mag niet van de rechter'.

Vijand

In het kielzog hiervan zijn ook de verschillen gemarginaliseerd tussen dat wat vroeger in ons land politiek nog 'links' of 'rechts' werd genoemd. Om zich toch te kunnen profi-

leren slaan steeds meer van de al langer bestaande partijen de handen ineen in de richting van een vermeende gemeenschappelijke vijand. Onafhankelijke denkers die naar voren brengen dat (EU- of andere) regels nooit tot gevolg mogen hebben dat serieuze maatschappelijke issues niet meer fundamenteel

Burgers herkennen zich niet meer in koers politieke elite

kunnen worden aangepakt, worden weggezet als populist - of erger. In de media krijgen waarschuwend vingers daardoor, ook als die constructief zijn bedoeld, nog maar nauwelijks een voet aan de grond.

Burgers zijn ondertussen niet gek. Zij begrijpen bijvoorbeeld heel goed dat het idioot is dat de bouw van woningen en goede infrastructuur komt stil te liggen omdat 'Brussel' het afgeven van vergunningen blokkeert. In hoog tempo worden diezelfde burgers geconfronteerd met ronduit ontwrichtende prijsstijgingen van energie. Politici willen doen voorkomen dat die uitsluitend het gevolg zijn van Poetins walgelijke oorlog. Voor het gemak wordt daarbij dan onbesproken gelaten dat ook de overhaaste keuze van de EU om daarin partij te worden hierop van grote invloed is geweest. Met verbijstering nemen

ondertussen steeds meer kiezers kennis van het totale gebrek aan regie van 'hun' politiek, vooral ook in cruciale dossiers. Precies daarom krijgt een virtuele partij opeens de meeste zetels. Waarom wordt, zo vragen burgers zich af, de bouwstopt niet links- of rechtsom doorbroken? Waar blijven de plannen om te kunnen voorzien in de helft van de stroomproductie via kernenergie?

En waarom dwingt de EU geen zodanige verlaging af van de stroomprijzen, dat elektra overal snel een realistisch alternatief wordt voor gas? Wonen en energie zijn toch ook fundamentele basisbehoeften?

Polariseren

Als hier geen verandering in komt, staan de sterren voor 2023 (en daarna) niet gunstig. De samenleving zal dan nog verder polariseren. Misschien brengen de provinciale verkiezingen in maart een aardverschuiving teweeg in het politieke landschap. Dat kan een opmaat zijn voor het aanpakken van de systeemcrisis die ons land al zo lang in de greep houdt. Die aanpak wens ik ons allen van harte toe. Gelukkig nieuwjaar!

Albert Jan van Soelen is advocaat en schrijver van het burgermanifest www.hoedanwel.eu

© DE TELEGRAAF ILLUSTRATIE MARIUS STEENBERGEN

DIT ZEGGEN ANDEREN

WAT VINDT U? REAGEER OP WWW.WUZ.NL

ECONOMISCH BUREAU ABN AMRO:

„De energiecrisis heeft een recordinflatie en recessie veroorzaakt. (...) Vanaf 2023Q2 zal de groei terugkeren, deels ondersteund door genereuze overheidssteun zoals het prijsplafond voor energie, dat de reële inkomensschok dempt, en een boven de trend liggende loonstijging.”

ING RESEARCH OVER 2023:

„Het Nederlandse aantal regi-

straties van nieuwe auto's groeit in 2023 tegen het economisch sentiment in naar 335.000 als gevolg van verbeterde levering van bestelde auto's. Het aandeel volledig elektrische auto's in de nieuwe verkoop stijgt in 2023 naar een kwart, maar groeit minder snel door duurdere batterijen en hogere energieprijzen. De occasionhuus is in 2023 door opdrogend aanbod over de piek heen.”

REDACTIE PARLEMENT DE TELEGRAAF:

„Met angst en beven leeft het kabinet toe naar 15 maart. Op die dag kiest Nederland nieuwe Provinciale Statenleden, die op hun beurt bepalen wie in de Eerste Kamer komt. De coalitie van VVD, D66, CDA en CU rekent op een flinke afstraffing. (...) Intussen vraagt iedereen in Den Haag zich af wat de grote politieke verrassing van 2023 wordt. Begint Pieter Omtzigt een eigen partij?”

SOCIALEMEDIA-EXPERT ELJA DAAE:

„Het verzamelen van data over gebruikers zonder dat die dat echt doorhebben om er vervolgens geld aan te verdienen in de vorm van onder andere advertenties ligt meer en meer onder vuur. Dat zal de komende jaren zeker consequenties hebben. De regulering van socialemediaplatformen zal in 2023 steeds duidelijkere en grotere vormen aannemen.”